

Світлана Володимирівна ВОВК

кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародного бізнесу і туризму,
Тернопільський національний економічний університет

**ВСЕСВІТНЯ ТУРИСТИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ ЯК ГЛОБАЛЬНИЙ ФОРУМ У СФЕРІ
ТУРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ**

Вовк, С. В. Всесвітня туристична організація як глобальний форум у сфері туристичної політики [Текст] / Світлана Володимирівна Вовк // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2014. – Том 18. – № 2. – С. 81-86. – ISSN 1993-0259.

Анотація

Стаття присвячена огляду діяльності Всесвітньої туристичної організації як глобального форуму у сфері туристичної політики. Розглянуто основні етапи становлення й розвитку діяльності Всесвітньої туристичної організації, її структуру та завдання у формуванні та реалізації політики розвитку туризму у світі. Здійснено огляд основних проектів та програм, які реалізує остання. Її діяльність насамперед спрямована на розвиток туризму, підвищення якості в цій сфері, підготовку фахівців тощо. У результаті дослідження встановлено, що нині докорінно змінились підходи до діяльності самої Всесвітньої туристичної організації: розширилось коло сфер дотичності її діяльності з проблемами не лише розвитку самого туризму як такого, але й культурної спадщини, власне культур народів світу, вирішення соціальних та економічних проблем, боротьба із наркотиками та злочинністю тощо. Діяльність Всесвітньої туристичної організації сфокусовано на розвиток так званого відповідального туризму.

Ключові слова: туризм; туристична політика; Всесвітня туристична організація.

Svitlana Volodymyrivna VOVK

PhD, Associate Professor,
Department of International Business and Tourism,
Ternopil National Economic University

**WORLD TOURISM ORGANIZATION AS A GLOBAL FORUM IN THE SPHERE OF TOURISM
POLICY**

Abstract

The article reviews the activity of the World Tourism Organization as a global tourism policy forum. The author considers major stages in the World Tourism Organization's evolution and development, its structure and tasks with regard to elaboration and implementation of global tourism development policy. The author also considers its key projects and programs. The World Tourism Organization is a leading global forum in the field of tourism policy. Its activities are primarily focused on tourism development, quality improvement, personnel training, etc. This research shows that the World Tourism Organization's approach to its own activities has undergone a fundamental change: today, the range of issues addressed by its activity extends to include not only the problems of developing tourism by itself, but also the adjacent problems of cultural heritage and world cultures, resolution of social and economic problems, fight against drugs and crime, etc. The focus of the World Tourism Organization's activity is on the development of the so-called responsible tourism.

Keywords: tourism; tourism policy; World tourism organization.

JEL classification: L830

Вступ

Розвиток туризму як невід'ємної частини сучасного життя і в результаті - зростання міжнародного його значення вплинули і на те, що національні уряди стали відігравати дедалі важливішу роль: їх діяльність охопила широкий діапазон проблем, починаючи від створення сприятливої інфраструктури до функцій регулювання туризму. До середини 1960-х рр. виникла необхідність створення міжнародної організації, котра б контролювала розвиток туризму і забезпечувала роботу міжурядового механізму, призначеного для регулювання переміщення громадян, реалізації туристичної політики та впливу як на туризм, так і туризму на оточуюче середовище.

Мета та завдання статті

Метою статті є висвітлення діяльності Всесвітньої туристичної організації та перспективи її розвитку як глобального форуму у сфері туристичної політики. Для досягнення поставленої мети були вирішені такі завдання: досліджено передумови та етапи створення й розвитку; роль діяльності Всесвітньої туристичної організації, її місце у формуванні перспектив розвитку туризму та її основні орієнтири.

Виклад основного матеріалу дослідження

Всесвітня туристична організація (ЮНВТО) (надалі – Організація) була створена вперше як Міжнародний конгрес офіційних туристичних асоціацій у 1925 р. у Гаазі. Після Другої світової війни організацію перейменували на Міжнародний союз офіційних туристичних організацій, а її штаб-квартиру перенесли у Женеву (Швейцарія). Міжнародний союз був технічною неурядовою організацією, до складу якої у період піку активності її діяльності входили 109 національних туристичних організацій (НТО) і 88 асоційованих членів, у тому числі - приватні і громадські групи, що їх представляли.

У 1967 р. члени Міжнародного союзу офіційних туристичних організацій закликали до реорганізації його у міжурядовий орган, уповноважений вирішувати у світовому масштабі всі пов'язані з туризмом питання і співпрацювати з іншими компетентними організаціями, особливо тими, які входили до системи Організації Об'єднаних Націй, серед яких Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), ЮНЕСКО і Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО) тощо.

У грудні 1969 р. Генеральна асамблея ООН прийняла відповідну резолюцію, що визнавала вирішальну і центральну роль, яку реорганізований Міжнародний союз офіційних туристичних організацій відіграватиме у сфері туризму спільно з чинним у межах ООН механізмом. З метою виконання цієї резолюції у травні 1974 р. статутні документи цієї організації були ратифіковані державами, офіційні туристичні організації котрих входили до Міжнародного союзу [5].

Таким чином, Міжнародний союз офіційних туристичних організацій реорганізували у Всесвітню туристичну організацію, перша Генеральна асамблея якої відбулася в Мадриді у травні 1975 р. Секретаріат цієї організації, після запрошення іспанського уряду і надання ним приміщення для штаб-квартири, на початку 1976 р. розташувався в Мадриді.

У 1976 р. ЮНВТО отримала статус виконавчого агента Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН), а в 1977 р. було підписано офіційну угоду між ВТО і власне ООН. У 2003 р. ЮНВТО отримала статус спеціалізованого інституту Організації Об'єднаних Націй. Нині ЮНВТО – спеціалізований інститут Організації Об'єднаних Націй, який є провідною міжнародною організацією у сфері туризму і подорожей. ЮНВТО як глобальний форум у сфері туристичної політики і практичного джерела туристичних ноу-хау відіграє центральну і вирішальну роль у пропаганді та розвитку відповідального, стійкого й загальнодоступного туризму, покликаного сприяти економічному розвитку, міжнародному взаєморозумінню, миру та благоустрою, а також взаємній повазі, безумовному дотриманню громадянських прав і основних свобод. Виконуючи цю місію, організація звертає особливу увагу на інтереси у сфері туризму країн, що розвиваються [5]. Керівними органами Всесвітньої туристичної організації є: Генеральна асамблея, Виконавча рада, регіональні комісії, комітети, секретаріат¹.

• Генеральна асамблея – вищий орган Організації, яку скликають раз на два роки для обговорення бюджету організації та її програми роботи, а також вирішення актуальних проблем у галузі туризму. Раз на чотири роки Генеральна асамблея обирає Генерального секретаря Організації. Генеральна асамблея складається з делегатів, які голосують, з числа діючих і асоційованих членів. Члени, які приєдналися, і представники інших міжнародних організацій беруть участь в асамблеї як спостерігачі.

• Виконавча рада – керівний орган ЮНВТО, який відповідає за виконання організацією своєї програми роботи відповідно до прийнятого бюджету. Виконавча рада проводить свої засідання два рази на рік. Цей орган складається з 29 членів, яких обирає Генеральна асамблея з розрахунку одне місце від кожних п'яти діючих членів. Іспанія як країна, яка розміщує на своїй території штаб-квартиру ЮНВТО, має одне постійне місце у Виконавчій раді. Члени, які приєдналися, і асоційовані члени беруть участь у роботі Виконавчої ради на правах спостерігачів.

Від початку роботи і дотепер кількість членів ЮНВТО та її роль у міжнародному туризмі продовжують зростати. Нині до складу ЮНВТО входить 156 країн, 6 асоційованих членів і багато членів, які приєдналися і репрезентують підприємства приватного сектору, навчальні заклади, туристичні асоціації і місцеві туристичні адміністрації¹ [5].

Члени, які приєдналися, формують три групи: ділову раду ЮНВТО, раду ЮНВТО з освіти² (до слова, до UNWTO.TedQual Certified Programmes не входить жоден український ВНЗ) і оперативну групу ЮНВТО з управління туристичними центрами. Для набуття статусу члена, який приєднався, потрібна офіційна підтримка тієї країни, на території якої розташована штаб-квартира кандидата на вступ.

ЮНВТО є єдиною міжурядовою організацією, до складу якої входить оперативний сектор, що дає змогу забезпечити активну співпрацю між представниками урядів і керівниками суб'єктів туріндустрії. Широкий склад членів, які приєдналися, має свою власну програму роботи, яка передбачає щорічні засідання і проведення технічних семінарів на актуальні специфічні теми.

• *Регіональні комісії.* У структурі ЮНВТО є шість регіональних комісій: для країн Африки, Американського регіону, Близького Сходу, Східної Азії, Тихоокеанського регіону, Європи і Південної Азії. Комісії проводять свої засідання не менше ніж один раз на рік і складаються зі всіх діючих й асоційованих членів з відповідного регіону;

• *Комітети.* У складі ЮНВТО існують спеціальні комітети, створені членами Організації для розробки рекомендацій щодо управління і змісту програми роботи: Комітет з програм, Бюджетно-фінансовий комітет, Комітет зі статистики і макроекономічного аналізу туризму, Комітет із дослідження ринку і просування туризму, Комітет зі стійкого розвитку туризму, Комітет із забезпечення якості, Комітет ЮНВТО із освіти, Ділова рада ЮНВТО і Всесвітній комітет із етики туризму;

• *Секретаріат,* яким керує Генеральний секретар, має у своєму складі близько 100 співробітників, які працюють у штаб-квартирі Організації. Для обслуговування потреб членів, які приєдналися, у мадридській штаб-квартирі працює Виконавчий директор. До Секретаріату також належить допоміжне регіональне бюро для Азіатсько-Тихоокеанського регіону, розташоване в Осаці (Японія) і діяльність якого фінансує уряд Японії [9].

¹ Членів ЮНВТО поділяють на наступні три категорії: дійсні члени, асоційовані члени і члени, які приєдналися. Статус діючого члена доступний для всіх суверенних держав. Статус асоційованого члена присвоюють всім територіям, які не є відповідальними за здійснення своїх зовнішніх відносин. Території можуть стати асоційованими членами, якщо їх кандидатури попередньо схвалено урядом держави, який несе відповідальність за їх зовнішні відносини.

Члени, які приєдналися, є широким колом організацій і компаній, які безпосередньо працюють у сфері туризму і подорожей або в суміжних з нею галузях. До них належать авіакомпанії і будь-які транспортні компанії, готелі і ресторани, туроператори, турагентства, банківські заклади, страхові компанії, консультаційні центри, видавничі дома і т. ін.

² Рада ЮНВТО з освіти веде активну роботу в рамках ЮНВТО, бере участь у розробці і реалізації програм роботи відділу розвитку людських ресурсів. До числа основних продуктів з розвитку людських ресурсів входять наступні:

• **UNWTO TedQual.** Блок програм із забезпечення якості туристичної освіти. Сертифікат UNWTO TedQual видає заклад сфери освіти і професійної підготовки за результатами аудиту якості освіти. Отримання сертифікату UNWTO TedQual дає право на вступ до Ради ЮНВТО з освіти. Проводить також семінари TedQual (навчання) для країн-членів Організації і консультації TedQual із проблемами якості для навчальних закладів і центрів професійної підготовки.

• **Практикум ЮНВТО.** Програма для співробітників з країн-членів ЮНВТО, проводиться два рази на рік у штаб-квартирі Організації протягом двох тижнів і передбачає курси, семінари GTAT.TPS, технічні візити і робочі зустрічі зі співробітниками Організації.

• **Практикум UNWTO Themis TedQual.** Програма практикуму розроблена спеціально для співробітників з країн-членів Організації, призначена для підтримання зв'язку між урядами країн-учасниць і ЮНВТО у сфері навчання та професійної підготовки.

• **UNWTO.GTAT (Перевірка якості підготовки із туристичних спеціальностей).** Комплекс програм для визначення і контролю стандарту навчальних програм і рівня знань у туристичних професіях. Вони містять програмне забезпечення для проведення екзаменів, розробки і проведення навчальних курсів, курси GTAT для підвищення рівня професійних знань і/або підготовки до екзаменів, діагностику GTAT для визначення сильних і слабких сторін у професійній підготовці, екзамени GTAT і сертифікацію якості GTAT для студентів і професіоналів у сфері туризму.

• **Ініціатива UNWTO. Sbest** є структурою, яка об'єднує цілий перелік програм ЮНВТО, ціль яких полягає у вдосконаленні діяльності туристичних напрямків і компаній за рахунок підвищення якості професійної підготовки і навчання. До них відносять програму професійної підготовки UNWTO.Sbest, програму аудиту UNWTO.Sbest, а також «Огляд ринків робочої сили у сфері туризму ЮНВТО». Організації, компанії і турцентри, які успішно завершили ці програми, отримують нагороди UNWTO.Sbest. Реалізація багатьох програм координується спільно з Робочою групою ЮНВТО з управління туристичними центрами.

• **Огляд ЮНВТО ринків трудових ресурсів у сфері туризму.** Ця програма була відносно нещодавно ініційована Радою ЮНВТО з освіти спільно з відділом із розвитку людських ресурсів ЮНВТО і Робочою групою ЮНВТО з управління туристичними центрами. Її задача полягає у зборі кількісної і якісної інформації про ринки трудових ресурсів у сфері туризму в основних туристичних країнах у всіх регіонах світу за допомогою асоціації роботодавців, працівників, споживачів і студентів. Робота програми координується туристичними центрами UNWTO Sbest і центрами UNWTO [2].

Всесвітня туристична організація заохочує уряди країн до розвитку партнерських відносин з підприємствами приватного сектору, представниками місцевих адміністрацій і неурядовими організаціями, беручи, таким чином, більш активну участь у розвитку туризму.

З огляду на те, що туризм може бути ефективно використаний у боротьбі з бідністю, Організація взяла на себе зобов'язання брати участь у втіленні в життя цілей щодо розвитку, сформульованих у Декларації тисячоліття ООН: програма ST-EP («Стійкий туризм – викоренення бідності») передбачає багаторічну роботу обох організацій із впровадження стійкого туризму з метою викоренення бідності (програма була впроваджена в 2003 р.).

Як виконавче агентство Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй, Організація використовує накопичений протягом десятиліть досвід туристичної діяльності з метою стійкого розвитку народів в усьому світі. Виконуючи положення країн-членів, Організація забезпечує фінансування, залучає провідних експертів світу, а також реалізує численні довготермінові (наприклад, Стратегія розвитку туризму в Молдові) та короткотермінові (наприклад, План розвитку екотуризму в Литві, дослідження соціального впливу туризму на Мальдівських островах, класифікація готелів у Болівії, туристичне законодавство в Сирії) проекти розвитку [5].

Регіональні представники є авангардом ЮНВТО в реалізації контактів з країнами-членами організації. Вони регулярно виїжджають у відрядження на місця, до того ж їх діяльність виходить далеко за межі функцій послів з особливих доручень. Зокрема ці представники: зустрічаються з керівниками індустрії туризму всіх країн відповідного регіону для обговорення актуальних питань і розробки рішень; забезпечують контакти між туристичними відомствами й організаціями, які здійснюють фінансування, особливо з програмою розвитку ООН для розробки цільових проектів розвитку; представляють ЮНВТО на туристичних заходах національного і регіонального рівнів; організовують національні семінари за тематикою, яка становить інтерес для відповідної країни; проводять регіональні конференції з актуальної для багатьох країн проблематики з метою обміну досвідом і визначення спільних завдань; допомагають налагоджувати продуктивні контакти між туристичними адміністраціями й іншими державними структурами, часто на президентському рівні.

Унікальна позиція ЮНВТО дає їй змогу виконувати спеціальні проекти з просування туризму в групах країн-членів організації. Прикладами таких проектів є «Шовковий шлях»¹ і «Шлях невільників»², які ВТО реалізує спільно з Організацією Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО).

Починаючи з 1980 р., члени Всесвітньої туристичної організації щорічно 27 вересня відзначають Всесвітній день туризму. Присвячені святкуванню заходи охоплюють паради, концерти, туристичні ярмарки, семінари, святкові обіди, танцювальні вечори і безкоштовне відвідування музеїв, а також інші заходи, які привертають увагу громадськості до важливої ролі туризму в житті суспільства певної країни [5].

При зростаючій увазі до економічного боку туризму актуальною стала Програма якості в туризмі, спрямована на сприяння членам з державного і приватного секторів у визначенні та реалізації завдань, стандартів і заходів у сфері якості як внесок у розвиток стійкого туризму і викорінення бідності.

Ця програма охоплює такі специфічні напрямки роботи, як: торгівля туристичними послугами, а також вихід на туристичні ринки, конкуренцію і глобалізацію; безпека й охорона, разом із охороною здоров'я; введення, гармонізація і визнання стандартів якості.

Посилання на стандарти характерна для всіх цих напрямків. У своїй діяльності з питань торгівлі туристичними послугами ЮНВТО тісно співпрацює з Конференцією ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД) та Світовою торговельною організацією (WTO-ОМС). Тут завдання організації полягає в тому, щоб пов'язати правила і положення Генеральної угоди по торгівлі послугами (ГАТС) з заходами по лібералізації торгівлі туристичними послугами для надання допомоги країнам-членам у прийнятті і проведенні грамотної торговельної політики і забезпечити внесок туристичного сектору в стійкий розвиток туризму, особливо стосовно найменш розвинених країн. ЮНВТО регулярно проводить брифінги і дебати в області торгівлі в туризмі, які допомагають її членам виробляти висновки

¹ Проект «Шовковий шлях», початок якого було закладено в 1994 р., спрямований на відродження туризму на цьому стародавньому маршруті, по якому пройшов Марко Поло. «Шовковий шлях» простягається на 12 тис. км від Азії до Європи, і для його здійснення свої зусилля об'єднали 22 країни: Вірменія, Азербайджан, Китай, Північна Корея, Єгипет, Грузія, Греція, Іран, Італія, Ізраїль, Японія, Казахстан, Киргизстан, Монголія, Пакистан, Південна Корея, Росія, Сирія, Таджикистан, Туркменістан, Туреччина й Узбекистан. Спільна діяльність щодо просування цього проекту полягає у проведенні семінарів, випуску брошур, відеофільму тощо.

² Проект «Шлях невільників», розпочатий у 1995 р. в рамках оголошеного ООН Міжнародного року терпимості, спрямований на стимулювання розвитку туризму в західно-африканських країнах. Його безпосередніми завданнями є реставрація пам'ятників, збагачення історичних музеїв і організація на вибраних провідних ринках спільних рекламних кампаній, які дають змогу іноземним відвідувачам ознайомитися з історією цих країн і знайти свої корені.

обґрунтовану торговельну політику. Опрацювання питання про охорону і безпеку пояснюється тим, що вони є фундаментальними факторами якості.

У межах напрямку роботи у сфері стандартів якості основні завдання полягають у створенні рекомендацій для членів, які займаються програмами якості в туризмі, розробкою стандартів, які ґрунтуються на єдиних категоріях і культурному сприянні Міжнародної організації стандартизації відносно туристичних символів і знаків та інших, пов'язаних зі стандартами по туризму.

Відділ якості і торгівлі в туризмі також активно займається підготовкою «параметрів» для реалізації Глобального етичного кодексу туризму, який був прийнятий Генеральною асамблеєю ЮНВТО в 1999 р. і затверджений спеціальною резолюцією Генеральною Асамблеєю ООН у 2001 р.

Також Всесвітня туристична організація разом з Управлінням Організації Об'єднаних націй по боротьбі з наркотиками і злочинністю (УНП ООН) і ЮНЕСКО об'єднують зусилля з метою проведення глобальної кампанії, щоб закликати мандрівників підтримати боротьбу з різними формами незаконної торгівлі (про початок цієї кампанії було оголошено під час Міжнародної туристичної виставки ІТВ в Берліні 5 травня 2014 р.). Основна ідея кампанії «Ваші дії мають значення – будьте відповідальними мандрівниками». Кампанія спрямована на підвищення поінформованості туристів про найпоширеніші незаконні товари і послуги, які їм пропонують під час подорожі. У межах кампанії пропонуються вказівки про те, як визначити можливі ситуації щодо торгівлі людьми, ресурсами дикої природи, артефактами культури, забороненими наркотиками і контрафактною продукцією, і подорожуючим пропонуються застосовувати заходи на основі відповідального споживчого вибору. Найпершими партнерами організації тут були мережа готелів “Marriott International” (“Marriott Reward Members”) і “Sabre Holdings” (Travelocity, lastminute.com, TripCase і GetThere) [3].

Висновки та перспективи подальших розвідок

Отже, роль Всесвітньої туристичної організації важко нині переоцінити. Хоча її діяльність сфокусовано першочергово на розвиток туризму, вона так чи інакше впливає на всі сфери людського життя, економіки як окремої країни, так і світового господарства загалом. Важливою тенденцією останніх років є прагнення Всесвітньої туристичної організації формувати і розвивати у всьому світі так званий відповідальний туризм, що безперечно сприятиме розв'язанню цілої низки проблем як на глобальному рівні, так і на рівні окремої країни.

Список літератури

1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://media.unwto.org/ru/press-release/2014-05-14/mezhdunarodnyi-turizm-prines-us14-trilliona-v-eksportnykh-postupleniyakh>.
2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://themis.unwto.org/en/content/institutions-unwtotedqual-certified-programmes>.
3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bearesponsibletraveller.org/ru.html>.
4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245836570&cat_id=244276429.
5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.unwto.org.
6. Мировой туризм: факты, итоги и перспективы // Туризм – 2006. – № 1. – С. 42-43.
7. Осика, С. Г. Світова організація торгівлі / С. Г. Осика, В. Т. Пятницький. – К.: К.І.С., 2004. – 516 с.
8. Туризм в мире: ситуация положительная // Туризм. – 2006. – № 8. – С. 24-25.
9. Україна та Всесвітня туристична організація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sprain.mfa.gov.ua/ua/ukraine-wto>.
10. Школа, І. М. Менеджмент туристичної індустрії: навчальний посібник. – Чернівці: Книги – ХНІ, 2005.
11. ЮНВТО, УНП ООН і ЮНЕСКО разворачивают кампанию по борьбе с незаконной торговлей [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://media.unwto.org/ru/press-release/2014-03-07/yunvto-unp-oop-i-yunesko-razvorachivayut-kampaniyu-po-borbe-s-nezakonnoi-to>.

References

1. Retrieved from: <http://media.unwto.org/ru/press-release/2014-05-14/mezhdunarodnyi-turizm-prines-us14-trilliona-v-eksportnykh-postupleniyakh>.
2. Retrieved from: <http://themis.unwto.org/en/content/institutions-unwtotedqual-certified-programmes>.
3. Retrieved from: <http://www.bearesponsibletraveller.org/ru.html>.
4. Retrieved from: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245836570&cat_id=244276429.
5. Retrieved from: www.unwto.org.
6. *Mirovoi turizm: fakty, itogi u perspektivy. (2006). Turizm, 1, 42-43.*
7. *Osyka, S. H. & Piatnytskyi, V. T. (2004). Svitova orhanizatsiia torhivli. Kyiv: K.I.S.*
8. *Turizm v myre: sytuatsiya polozhytelnaia. (2006). Turizm, 8, 24-25.*

-
9. *Ukraina ta Vsesvitnia turystychna orhanizatsiia. (n.d.). Retrieved from: <http://spain.mfa.gov.ua/ua/ukraine-wto>.*
 10. *Shkola, I. M. (2005). Menedzhment turystychnoi industrii. Chernivtsi: Knyhy – KhNI.*
 11. *YuNVTO, UNP OON y YuNESKO razvorachyvaiut kampaniyu po borbe s nezakonnoi torhovlei. (2014). Retrieved from: <http://media.unwto.org/ru/press-release/2014-03-07/yunvto-unp-oon-i-yunesko-razvorachivayut-kampaniyu-po-borbe-s-nezakonnoi-to>.*

Стаття надійшла до редакції 01.12.2014 р.